

ESIMIEHENÄ
KAUPAN ALALLA

Kaupan ala – monikulttuurinen työpaikka

Työpaikat ovat yhä monimuotoisempia, eri sukupuolta olevien ja eri-ikäisten työntekijöiden lisäksi työyhteisössä työskentelee yhä enemmän erilaisista kulttuuritaustoista tulevia työntekijöitä. Kaupan ala on kuljetuksen ja liike-elämän palvelujen lisäksi, erityisesti pääkaupunkiseudulla, maahanmuuttajia työllistävä ala.

Kaupan alan monikulttuurisuus

Tässä esitetyissä tuloksissa maahanmuuttajalla tarkoitetaan muualla kuin Suomessa syntynyttä henkilöä.

Kyselyyn vastanneista 6 % oli maahanmuuttajia. Heidän keski-ikä oli 39 vuotta ja 22 % heistä oli miehiä. Heistä 68 % työskenteli Etelä-Suomessa. Maahanmuuttajat työskentelivät useammin pääkaupunkiseudulla.

36 % kaikista vastaajista raportoi, että heillä on maahanmuuttajia työtovereina.

Maahanmuuttajien kokemukset ja asenteet myönteisiä

- Maahanmuuttajataustaisista työntekijöistä lähes yhtä moni työskentelee esimiesasemassa (8 %) kuin Suomessa syntyneistä (11 %).
- Maahanmuuttajien työsuhteen laatu ei eroa Suomessa syntyneiden työntekijöiden työsuhteesta: työsuhde on useimmiten vakituinen (90 %) ja 56 % työskentelee kokoaikaisesti.
- Maahanmuuttajien ja Suomessa syntyneiden työn imussa, eli kokemuksessa omasta vahvuudesta tai innostuksesta, ei näyttäisi olevan eroja. Maahanmuuttajat näyttäisivät kokevan työnsä psyykkisesti vähemmän kuormittavana.
- Maahanmuuttajat ovat sitoutuneempia työpaikkaansa kuin Suomessa syntyneet työntekijät. Lisäksi he näyttäisivät olevan hieman tyytyväisempiä oman esimiehensä työskentelyyn.
- Maahanmuuttajat joutuvat hieman useammin asiakkaiden sanallisen uhkailun kohteeksi, kuin Suomessa syntyneet työntekijät.
- Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden osuuden lisääntyminen omalla työpaikalla koetaan useimmiten neutraalisti (53 % vastaajista) tai myönteisenä muutoksena (35 %).

Esimiehenä kaupan alalla (Esika)

Esimiehenä kaupan alalla (Esika) on Työterveyslaitoksen vuosina 2013–2014 toteuttama tutkimushanke. Työterveyslaitoksen yhteistyökumppaneina ovat Palvelualojen ammattiliitto PAM ja Kaupan liitto. Tutkimusta rahoittaa Työsuojelurahasto

Tutkimusaineistona on kysely PAMin vähittäiskaupan myymälätyötä tekeville jäsenille (n=992). Lisäksi kysely- ja haastatteluaineistoa on kerätty seitsemästä kohdeyymälästä.

Irja Kandolin & Sara Lindström
etunimi.sukunimi@ttl.fi
030 4741

www.ttl.fi/esika

ESIMIEHENÄ
KAUPAN ALALLA

Monikulttuurinen työpaikka

Suomalaista työyhteisöä kuvaa parhaimmillaan yhdessä työskentely sekä työntekijöiden ja esimiehen välinen tasa-arvo. Työntekijöiden oletetaan olevan oma-aloitteisia ja luotettavia. Työyhteisöjen monimuotoisuus tuo mahdollisuuksia, mutta myös haasteita arkipäivän työhön.

Esimies maahanmuuttajan tukena,

1. Tarjoo hyvä perehdytys ja muista palaute
 - Kerro mitä työntekijältä odotetaan, neuvo ja ohjaa miten työtä tehdään turvallisesti.
 - Kerro yhteisistä pelisäännöistä: miten työpaikalla käyttäydytään, miten havaittuihin ongelmiin puututaan.
 - Varmista, että työntekijällä on tarvittava osaaminen.
 - Anna säännöllisesti palautetta työssä onnistumisesta ja tukea työn tekemiseen
2. Huolehdi, että kaikkia työntekijöitä kohdellaan tasapuolisesti
 - Varmista, että kaikilla on tasapuoliset mahdollisuudet osallistua koulutuksiin, vaikuttaa työaikoihin, jne.
 - Muista, ettei yhdenvertaisuus tarkoita samanlaistamista eikä erilaisuuden kieltämistä.
3. Kiinnitä huomiota omiin vuorovaikutustaitoihisi
 - Varmista, että olet tullut ymmärretyksi.
4. Rohkaise eri kulttuuritaustaisten työntekijöiden välistä vuorovaikutusta
 - Mahdollista eri ryhmien välinen vuorovaikutus työn ohessa, eli yhdessä työtä tekemällä.
 - Huolehdi, ettei eri ryhmien välillä synny klikkiytymistä.
5. Varmista, että maahanmuuttaja on tietoinen työhön liittyvistä odotuksista ja velvollisuuksista, mutta myös oikeuksista
 - Kerro työterveyspalvelujen käyttämisestä, ylitöiden tekemisestä jne.

Verkossa

[Töissä Suomessa – tietoa maahanmuuttajalle](#)

www.ttl.fi/toissasuomessa

[Testaa, kuinka työpaikallasi otetaan huomioon eri kulttuuritaustaisten tarpeet](#)

www.ttl.fi/muuttuva_tyolama

- monikulttuuristuva työelämä
- resurssimittari

Lisätietoja

Airila, A. ym. (2013) Maahanmuuttajan onnistuminen työssä. Helsinki: Työterveyslaitos.

Toivanen, M. ym. (2013) Venäläis-, kurdi- ja somalialaistaustaisten työ ja terveys Suomessa. Helsinki: Työterveyslaitos.

TEKSTI: Krista Pahkin & Minna Toivanen (2014)